

EUROPOS INTEGRACIJOS STUDIJŲ CENTRAS

Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centro 2015 m. veiklos ataskaita

Vilnius 2016

1. Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centras veiklos tikslai ir pobūdis

Viešoji įstaiga Europos integracijos studijų centras yra iš dalininkų turto įsteigta ne pelno siekianti organizacija, viešai teikianti savo paslaugas visuomenės nariams. Įstaiga atlieka mokslinius ir taikomuosius tyrimus, ugdo europinį identitetą ir istorinę savimonę, ruošia Europos Sąjungos (toliau – ES) politikos, ekonomikos, teisės ir istorijos specialistus, prisideda prie Lietuvos integracijos į ES.

2. Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centras 2015 m. įgyvendinti projektai

Šiais metais buvo įgyvendinti 4 projektai (aprašymai toliau), o vienas projektas, pradėtas metų viduryje, bus tęsiamas.

Mokymai Lietuvos regionų mokyklų moksleiviams Europos Sąjungos darbotvarkės aktualijų klausimais

2015 m. kovo–gegužės mėnesiais EISC, bendradarbiaudamas su Europos Parlamento informacijos biuru, įgyvendino projektą – mokymus Lietuvos regionų mokyklų vyresniųjų klasių moksleiviams Europos Sąjungos (ES) darbotvarkės aktualijų klausimais. Projekto tikslas – mokyklų bendruomenėms suteikti žinių aktualiausiai ES politikos ir Lietuvos narystės ES klausimais, paskatinti moksleivius domėtis, kritiškai vertinti ir analizuoti įvairius ES integracijos aspektus. Skuodo rajono Ylakių gimnazijoje, Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje, Garliavos Jonučių gimnazijoje, Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijoje, Pilaitės gimnazijoje ir Kybartų Kristijono Donelaičio gimnazijoje moksleiviai ir mokyklos bendruomenės nariai dalyvavo mokymuose „Europos Sąjunga ir Rytų kaimynai“ ir „Ką Lietuvai reiškia narystė euro zonoje“. Modulio „Europos Sąjunga ir Rytų kaimynai“ kontekste lektoriai ir moksleiviai diskutavo ES Rytų partnerystės, situacijos Ukrainoje, bendros saugumo situacijos regione, Rusijos agresijos formų ir ES jai taikomų sankcijų, Ukrainoje vykusio Maidano klausimais. Modulio „Ką Lietuvai reiškia narystė euro zonoje“ kontekste analizuoti euro įvedimo Lietuvoje iššūkių ir laimėjimai, euro zonos krizės pasekmės, Graikijos krizės poveikio klausimai. Mokymus vedė ir su moksleiviais diskutavo prof. dr. Ramūnas Vilpišauskas, prof. dr. Gediminas Vitkus, doc. dr. Dovilė Jakniūnaitė, lektorius Vytis Jurkonis.

Europos egzamino organizavimas VU TSPMI

2015 m. gegužės 7 d. Europos dienos proga EISC organizavo Europos egzaminą VU TSPMI bendruomenei. Europos egzaminas – visoje Lietuvoje gegužės 7 d. rengiamas Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje inicijuotas renginys, kurio metu dalyviai kviečiami atsakyti į su ES aktualijomis, Europos integracija ir jos istorija, Europos kultūra, ekonomika ir socialiniais procesais susijusius klausimus. Egzaminą organizuojančioje institucijoje egzaminą geriausiai išlaikęs dalyvis rungtis finale. Egzamino laimėtojas TSPMI sėkmingai pasirodė ir finale, laimėjo kelionę į Briuselį.

Lietuvos atvejo apžvalga elektroninei *EU-28Watch* duomenų bazei

2015 m. rugpjūčio mėnesį EISC parengė *EU-28Watch* elektroniniam portalui skirtą analitinę Lietuvos atvejo apžvalgą. *EU-28Watch* – jau 13 metų Berlyno Europos politikos instituto vykdomas tęstinis projektas, kurio metu atliekama ES valstybių narių Europos integracijos procesų stebėseną. 2015 m. elektroninis leidinys – Europe for Citizens projekto „Eastern Neighbours and Russia: Close links with EU Citizens (ENURC)“ dalis. Analitinės apžvalgos temos – ES Rytų partnerystės problematika, Rusijos vykdomos agresijos regione vertinimas, Rytų partnerystės šalių europeizacijos ir ES plėtros į Rytus potencialo vertinimas, atgarsių po Rytų Partnerystės Viršūnių susitikimo Rygoje analizė, Vakarų Balkanų šalių ir Turkijos narystės ES perspektyvų vertinimas. Anglų kalba EISC parengta Lietuvos atvejo analizė *EU-28Watch* duomenų bazėje bus publikuojama kartu su kitų 27 Europos Sąjungos valstybių narių parengtomis apžvalgomis.

Rusijos pilietinio potencialo tyrimai

EISC 2015 m. liepos 1 d. sėkmingai užbaigė tęstinį projektą, pradėtą dar 2014 m. liepos mėn. EISC tarpininkavo tarp privataus JAV kongreso finansuojamo fondo „National Endowment for Democracy“ (NED) ir nevyriausybinių tyrimų instituto Rusijoje „Yuri Levada Analytical Center“ (Levada). EISC koordinavo pilietinio dalyvavimo tyrimą Rusijoje, paremtą reprezentatyviomis apklausomis, siekiant išsiaiškinti Rusijos piliečių nuostatas žmogaus teisių, demokratijos ir jos atributų, cenzūros ir valdžios kontroliuojamos spaudos atžvilgiu. Tyrimo antroje dalyje numatyti giluminiai interviu su pilietiniais aktyvistais Maskvoje ir regionuose apie jų galimybes koordinuoti tarpusavio veiksmus ir kooperotis bendram veikimui.

Antrasis projektas su „National Endowment for Democracy“ (NED) ir nevyriausybinių tyrimų institutu Rusijoje „Yuri Levada Analytical Center“ (Levada), kuriame EISC dalyvaus kaip tarpininkas, pradėtas 2015 m. rugsėjo mėn. ir planuojamas užbaigti 2015 m. Tyrimo metu numatyta atlikti fokusuotų grupių diskusijas, giluminius interviu su Rusijos piliečiais ir reprezentatyvią visuomenės apklausą. Siekiama iširti pilietinės visuomenės potencialą.

Mokymai jauniems Baltarusijos pilietinės visuomenės lyderiams „2015 m. Baltarusijos rinkimų stebėjimas“

2015 m. rugsėjo 11-13 d. EISC parengė mokymus jauniems Baltarusijos pilietinės visuomenės lyderiams (politinių partijų ir pilietinių organizacijų atstovams) 2015 m. Baltarusijos Prezidento rinkimų stebėjimo tematika „2015 m. Baltarusijos rinkimų stebėjimas“. EISC darbuotojai, konsultuodamiesi su Baltarusijos politinės sistemos ekspertais Lietuvoje parengė mokymų koncepciją ir atrinko 16 aktyvių Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovų, kurie dalyvavo mokymuose Vilniuje. Mokymų tikslas – suteikti žinių apie rinkimų stebėjimo principus ir taisykles, demokratinių rinkimų kriterijus, Baltarusijos Prezidento rinkimų organizavimo specifiką ir galimų pažeidimų spektrą, rinkiminę komunikaciją nedemokratinio režimo sąlygomis, pilietinės visuomenės iniciatyvas 2015 m. rinkimuose, skaitmeninio saugumo iššūkius. Paskaitas vedė kvalifikuoti lektoriai iš Lietuvos,

Baltarusijos ir Ukrainos. Šalia teorinių užsiėmimų vyko praktiniai, kurių metu lektoriai drauge su mokymų dalyviais kūrė nekonvencinių stebėjimo metodų nedemokratinio režimo sąlygomis strategiją ir nagrinėjo galimus saugumo iššūkius. Pokalbio su skaitmeninio saugumo ekspertu metu mokymų dalyviai sprendė su saugiu informacijos perdavimu skaitmeninėmis priemonėmis susijusius klausimus. Dalyviai turėjo ne tik galimybių įgyti naujų žinių apie rinkimų specifiką, bet ir užmegzti ryšius su kolegomis iš kitų pilietinės visuomenės organizacijų bei aptarti ateities bendradarbiavimo galimybes.

Antrosios projekto dalies metu mokymų dalyviai turėjo stebėti Prezidento rinkimus pasirinktuose miestuose ir fiksuoti rinkimų dienos eigą, rinkėjų aktyvumą ir pažeidimus. Iš pateiktos informacijos EISC parengė 2015 m. Baltarusijos Prezidento rinkimų stebėjimo ataskaitą anglų kalba.

3. Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centras personalas

Finansinių metų (2015 m.) pradžioje EISC dirbo 2 darbuotojai: Liucija Mažylytė ir Laura Noreikaitė.

Metų eigoje:

Laura Noreikaitė atleista nuo 2015 m. liepos 1 d.

Justinas Lingevičius įdarbintas nuo 2015 rugsėjo 17 d.

Finansinių metų (2015 m.) pabaigoje EISC dirbo 2 darbuotojai: Liucija Mažylytė ir Justinas Lingevičius.

4. Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centras įsigytas ir perleistas ilgalaikis turtas per finansinius metus

Nematerialaus ilgalaikio turto pirkti nebuvo. Įsigyto ir perleisto turto per 2015 m. nebuvo.

5. Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centras kapitalo sudėtis

Vienintelis dalininkas – Vilniaus universitetas.

6. Viešosios įstaigos Europos integracijos studijų centras 2015 m. veiklos rezultatai ir planai ateinantiems 2016 metams

2015 m. rugsėjį pradėtas antrasis Rusijos pilietinio dalyvavimo tyrimo projektas kartu su NED fondu ir Levados centru planuojamas tęsti iki 2016 m. birželio.

Planuojama parengti Lietuvos atvejo analizę ES darbotvarkės klausimais platformai „EU-28 Watch“, jei jis bus tęsiamas.

Gautas JAV St. Paul universiteto (Minesotos valstija) pasiūlymas bendradarbiauti rengiant intensyvaus kurso JAV studentams Lietuvos politinės sistemos, ES integracijos, konstitucinės sąrangos, užsienio politikos temomis 2017 m. sausio mėn. Vilniuje. EISC planuoja rengti programą ir tvarkyti administracinius projekto klausimus. Į šį projektą planuojama įtraukti VU TSPMI akademinės bendruomenės narius.

EISC aktyviai bendradarbiauja su Lietuvos institucijomis ir dalyvaus užklausoje dėl 2016 m. numatomų studijų ES klausimais planavimo.

Direktorė

Liucija Mažylytė
